

Информация за финансиран на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2022 г.
Основна научна област:
Биологически науки.
№ на договор: КП-06 Н61/6
BG-175467353-2022-04-0027
Начална дата на проекта и срок на договора:
Заглавие на проекта:
Мониторинг на ефектите от глобалните климатични промени, чрез качествен и количествен анализ на моделни групи животни в избрани коридори за проникване на топлолюбива фауна в България
Базова организация:
Институт по Биоразнообразие и Екосистемни Изследвания – БАН
Партньорски организации:
Няма.
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Доц. д-р Мария Наумова
Общ размер на договореното финансиране:
200000 лв

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Настоящият проект е насочен към провеждането на теренни проучвания с цел установяване видовия състав на няколко подбрани групи животни. Избраните моделни групи принадлежат към четири класа безгръбначни и три класа гръбначни животни: паякообразни (Arachnida: Araneae, Scorpiones, Solifugae), многоножки (Myriapoda: Diplopoda), насекоми (Insecta: Hymenoptera, Coleoptera, Blattodea, Mantodea, Dermaptera, Psocoptera, Embioptera), сухоземни охлюви (Gastropoda: Caenogastropoda, Bassomatophora, Stylommatophora), земноводни (Amphibia: Anura, Caudata), влечуги (Reptilia: Testudines, Squamata) и бозайници (Mammalia: Rodentia, Eulipotyphla, Chiroptera) Всички те са с космополитно разпространение, с определящо значение за функционирането на екосистемите и с доказана биоиндикаторна роля, съответно са обект на множество научни и научно-популярни разработки, като към тях има голям интерес, както в научните среди, така и сред обществеността.

За целите на проекта са избрани четирите най-големи коридори за навлизане на топлолюбива фауна у нас, като два от тях (долината на река Струма и Черноморското крайбрежие) са били обект на частични фаунистични проучвания на отделни групи животни, както и на по-мощни изследвания, включващи множество групи от микро и макро фауната. И в двата района е установен голям брой редки, ендемични и консервационно значими видове. За останалите два подбрани района обаче (долините на реките Места и Марица), има само спорадични данни за видовия състав, предимно на гръбначните животни (земноводни, влечуги, птици, бозайници), както и данни за локални проучвания на някои групи безгръбначни, но не конкретно за речните долини, а в рамките на проучвания в териториите на съседните планини или речната фауна. Мощни и комплексни фаунистични изследвания в тези райони не са провеждани до сега. Също така липсват данни и анализи на процентното съотношение между топлолюбивите и останалите фаунистични елементи. Дори за долината на Струма и Южното Черноморие повечето данни са за отделни групи животни (например паяци, земеровки, бръмбари бегачи и т.н.).

Основната цел на проекта е да бъдат проучени фаунистичните комплекси по поречието на три големи речни долини и Черноморието, от най-южните им участъци на Българска територия, до предполагаемите зони, в които категорично може да се установи средиземноморско влияние и избор на индикаторни видове за мониторинг.

Допълнителни цели са изясняване на темповете на проникване на топлолюбива фауна, сравнение на качествения състав на фауните и количествена съпоставка, както по градиента юг-север, така и в направление изток-запад, а също и степента на антропогенно въздействие в анализиранията местообитания и общо в изследваните райони.

Определените индикаторни видове животни от моделните групи, ще служат за дългосрочен мониторинг на измененията в резултат от глобалните климатични промени. При определянето на индикаторните видове се предвижда да бъдат включени и представители на други групи животни, ако резултатите от изследването дават достатъчно информация за тях, особено на видове, които са установени само в най-южните пробни площадки и липсват навътре в страната. По тази причина, освен за избраните моделни групи животни, ще бъдат събирани оригинални и литературни данни и за цялата съпътстваща фауна (големи бозайници, птици, мокрици, допълнителни разреци насекоми и т.н.).

Членове на научния колектив

Организации/участници¹	Бележка²
Базова организация:	
Институт по Биоразнообразие и Екосистемни Изследвания – БАН	
Ръководител на научния колектив	
Доц. д-р Мария Наумова	Учен
Участници:	
Доц. д-р Боян Вагалински	Учен
Гл. ас. д-р Теодора Теофилова	Учен
Гл. ас. д-р Вера Антонова	Учен
Гл. ас. д-р Цветелина Герасимова	Учен
Гл. ас. д-р Сирма Зидарова	ДО
Теодор Трифонов	биолог
Георги Христов	МУ
Димитър Димитров	СТ
Никола Станчев	СТ
Майя Славова	СТ
Стела-Теодора Трендафилова	(Единбург,
Ирена Атанасова	Великобритания)
Партньорска организация:	
Няма.	
Участници:	
Партньорска организация:	
Няма.	
Участници:	
Партньорска организация:	

¹ Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

² Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).